

Na podlagi tretjega odstavka 11. člena Zakona o socialnem varstvu (Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 23/07 – popr., 41/07 – popr., 61/10, 62/10 – ZUPJS, 57/12, 39/16, 52/16 – ZPPreb-1, 15/17 – DZ, 29/17, 54/17, 21/18 – ZNOrg, 31/18 – ZOA-A, 28/19, 189/20 – ZFRO, 196/21 – ZDOsk, 82/23 in 84/23 – ZDOsk-1) minister za solidarno prihodnost izdaja,

Pravilnik o izvajanju socialnovarstvene storitve podpora v skupnosti

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen (vsebina pravilnika)

(1) Ta pravilnik določa standarde in normative za izvajanje socialnovarstvene storitve podpora v skupnosti.

2. člen (vsebina za določanje standardov in normativov)

(1) Standard storitve se določi z naslednjimi elementi:

- opis storitve,
- postopek izvajanja,
- kraj in oblika izvajanja,
- trajanje,
- metode dela,
- izvajalci,
- izobraževanje in supervizija,
- dokumentacija.

(2) Normativ storitve določa časovne okvire, število storitev na izvajalca ter načela smotrne organiziranosti izvajalcev ter predstavlja osnovo za vrednotenje stroškov in določanje cen storitev.

II. STANDARDI IN NORMATIVI

3. člen (opis storitve podpore v skupnosti)

(1) Podpora v skupnosti obsega vse oblike podpore upravičencem z namenom zagotavljanja življenja v skupnosti, zlasti pa podporo pri preselitvi iz institucije, celostno podporo pri skrbi zase, podporo pri gospodinjskih opravilih, podporo pri vključevanju v okolje in podporo za dvig kakovosti življenja.

(2) Podpora pri preselitvi iz institucije obsega izdelavo osebnega načrta; podporo pri pripravi na selitev; iskanje primerne namestitve oz. stanovanja, podporo pri pripravi bivalnega okolja,

vzpostavljanju socialne mreže, spoznavanju okolja; in neposredno pomoč pri fizični selitvi in drugih storitev podpore pri preselitvi, ki so opredeljene v osebni načrtu upravičenca.

(3) Podpora pri skrbi zase obsega podporo pri oblačenju in slačenju, podporo pri uporabi stranišča, kopanje, podporo pri umivanju in osebni higieni, podporo pri hranjenju in pitju, podporo pri gibanju, podporo pri uporabi ortopedskih pripomočkov, podporo pri pripravi in jemanju zdravil, spremstvo, ki obsega pomoč pri gibanju, orientaciji v prostoru in pri osebnih opravkih, organiziranje prevozov in drugih storitev podpore pri skrbi zase, ki so opredeljene v osebni načrtu upravičenca.

(4) Podpora pri gospodinjskih opravilih obsega podporo pri čiščenju, pranju in pospravljanju; podporo pri pripravi in strežbi obrokov; pomoč pri nakupovanju; pomoč pri oskrbi in negi otroka uporabnika/starša ob njegovi prisotnosti in navodilih, pomoč pri skrbi za hišne ljubljence; pomoč pri vzdrževanju stanovanja oz. hiše kjer upravičenec živi in drugih storitev podpore pri gospodinjskih opravilih, ki so opredeljene v osebni načrtu upravičenca.

(5) Podpora pri vključevanju v okolje obsega vzpostavljanje in ohranjanje socialne mreže, spoznavanje aktivnosti in akterjev v lokalnem okolju, spremstvo na različne dogodke, pomoč pri iskanju zaposlitve, mentorstvo in pomoč na delovnem mestu, mentorstvo in pomoč v izobraževalnem procesu, pomoč pri komunikaciji in drugih storitev podpore pri vključevanju v okolje, ki so opredeljene v osebni načrtu upravičenca.

(6) Podpora za dvig kakovosti življenja obsega podporo pri pripravi na življenje v skupnosti, reševanju osebnih in socialnih stisk, razbremenilne pogovore, usposabljanje in delavnice za okrevanje, krepitev moči in zagovorništvo, preprečevanje in zmanjševanje tveganj, podporo v kriznih situacijah, socialno preventivo, vrstniško podporo in drugih storitev okrevanja, ki so opredeljene v osebni načrtu upravičenca.

(7) V primeru, ko je upravičenec otrok in njegovi družinski člani oz. rejniška družina ali skrbniki, obsega storitev podpore v skupnosti tudi podporo pri skrbi za otroka, podporo otroku in družinam ob reintegraciji, podporo pri šolanju in izobraževanju, podporo pri izvrševanju starševskih odgovornosti, podporo ob stiskah, povezanih z odraščanjem in druge aktivnosti, opredeljene v osebni načrtu otroka ali mladostnika in družine.

(8) Podpora v skupnosti zajema tudi podporo v drugi družini in specializirano podporo.

(9) Podpora v skupnosti lahko obsega tudi zdravstveno varstvo in zdravstveno nego, ki se izvaja v skladu s predpisi, ki urejajo zdravstveno varstvo in zdravstveno zavarovanje.

4. člen (upravičenci)

(1) Do podpore v skupnosti so upravičene:

1. odrasle osebe z motnjami v duševnem razvoju, s težavami v duševnem zdravju, s senzornimi motnjami, motnjami v gibanju in z napredovalo kronično oziroma neozdravljivo boleznijo ob koncu življenja:

- z dolgotrajnimi težavami v duševnem zdravju,
- z lažjo motnjo v duševnem razvoju, ki so trajno nezaposljive ali trajno nezmožne za delo,
- z zmerno, težjo ali težko motnjo v duševnem razvoju,
- z avtizmom ali z več motnjami (odrasli z motnjo v duševnem razvoju, osebnostnimi motnjami, težavami v duševnem zdravju, gibalnimi in senzornimi oviranostmi ter s poškodbami glave),
- s težjo ali težko obliko gibalne ali senzorne oviranosti, ki potrebujejo pomoč pri samostojnem življenju,
- z napredovalo kronično oziroma neozdravljivo boleznijo ob koncu življenja,
- s težavami v duševnem zdravju, osebe z več motnjami (težave v duševnem razvoju in dolgotrajne težave v duševnem zdravju);

2. otroci in mladostniki do 18. leta starosti:

- z lažjo, zmerno, težjo ali težko motnjo v duševnem razvoju,
- z avtizmom ali z več motnjami (otroci in mladostniki z motnjo v duševnem razvoju, s hudimi motnjami vedenja in osebnosti, gibalnimi in senzornimi oviranostmi in poškodbami možganov),
- za katere imajo starši priznано pravico do višjega dodatka za nego otroka v skladu z zakonom, ki ureja starševsko varstvo in družinske prejemke.

3. Upravičenci do podpore v skupnosti v drugi družini so osebe iz prve alineje prejšnjega odstavka in osebe, starejše od 65 let:

- ki zaradi starosti ali drugih razlogov, ki spremljajo starost, ne zmorejo več povsem samostojno živeti v svojem domačem okolju, čeprav lahko še samostojno izvajajo temeljne življenjske aktivnosti in pri tem ne potrebujejo neposredne pomoči druge osebe,
- z zmernimi starostnimi in zdravstvenimi težavami, ki so pri izvajanju temeljnih življenjskih aktivnosti in dnevnih opravilih večinoma samostojne in potrebujejo občasno pomoč druge osebe,
- z najzahtevnejšimi starostnimi in zdravstvenimi težavami, ki so pri izvajanju temeljnih življenjskih aktivnosti in dnevnih opravilih ves čas delno odvisne od pomoči druge osebe,
- ki potrebujejo pomoč in oskrbo, ker so pri izvajanju temeljnih življenjskih aktivnosti in dnevnih opravilih ves čas popolnoma odvisne od pomoči druge osebe ali
- ki zaradi starostne demence ali podobnih stanj potrebujejo delno ali popolno osebno pomoč ter osebno spremljanje ali nadzor.

5. člen
(metode dela)

(1) Storitve podpore v skupnosti se izvajajo po metodah posamezniku prilagojene podpore v skupnosti, osebnega načrtovanja, analize tveganja in krepitve moči in po metodah individualnega in timskega dela. Storitve temelji na splošnih strokovnih načelih avtonomije, možnosti odločanja posameznika o svojem življenju in storitvah, ki jih prejema.

(2) Ob izvajanju storitve delavci upoštevajo in spoštujejo perspektivo vsakega uporabnika in svoje delo temeljijo na človekove pravice osredinjenem pristopu. Pri zagotavljanju storitve veljajo posebna strokovna načela, kot so: individualizacija, normalizacija, celovitost in kontinuiranost obravnave in multidisciplinaren pristop.

(3) Storitve podpore v skupnosti za otroke in mladostnike temeljijo na željah in potrebah posameznega otroka ali mladostnika in njegove družine oz. rejniške družine ali skrbnika, in upoštevajo aktiven in celostni pristop, ki zajema raziskovanje sveta otroka ali mladostnika in njegove družine, izdelavo osebnega načrta, ozaveščanje in med disciplinarno sodelovanje z namenom doseganja najboljše možne rešitve za otroka ali mladostnika.

6. člen

(kraj in oblika opravljanja storitve)

(1) Storitve podpore v skupnosti se izvajajo na domu uporabnika oz. na naslovu, kjer uporabnik dejansko prebiva.

(2) Kot dom uporabnika se šteje vsaka oblika bivanja, v kateri v isti stanovanjski enoti živi največ šest (6) oseb, razen v primeru, ko so te osebe v sorodstvenem razmerju z upravičencem, ko je lahko skupno število oseb tudi višje. Kot dom uporabnika se šteje tudi bivanje pri drugi družini, ki ni sestavljena iz družinskih članov upravičenca.

7. člen

(trajanje)

(1) Storitev podpore v skupnosti je lahko trajna ali začasna (kadar se izvaja le za določeno obdobje) oziroma občasna (kadar se izvaja za krajši čas in se periodično ponavlja). Storitev traja dokler velja dogovor o vključitvi v storitev podpore v skupnosti in dokler je upravičenec pripravljen storitev sprejemati. Začasna (kratkotrajna) podpora v skupnosti ne sme trajati več kot tri mesece.

(2) Storitev se lahko izvaja 24 ur dnevno ali manj. Število ur izvajanja podpore v skupnosti, se določi z dogovorom o vključitvi v storitev.

(3) V primeru vključitve upravičenca v storitev pomoč družini na domu ali vodenje in varstvo ter zaposlitev pod posebnimi pogoji na podlagi zakonodaje, ki ureja socialno varstvo, se podpora v skupnosti ne more izvajati v istem času kot druga storitev.

8. člen

(izvajalci podpore v skupnosti in kadrovski pogoji)

(1) Storitev podpore v skupnosti izvajajo strokovni delavci iz 69. člena Zakona o socialnem varstvu (v nadaljevanju strokovni delavci), ki ureja socialno varstvo in drugi delavci, na podlagi pogodbe o zaposlitvi in pod vodstvom strokovnega delavca.

(2) Strokovni delavec vodi postopek ugotavljanja upravičenosti do storitve, pripravo in sklenitev dogovora o vključitvi v storitev, organiziranje ključnih oseb in organizacij iz okolja uporabnika in izvedbo uvodnih srečanj med izvajalcem, uporabnikom in njegovimi ključnimi osebami, izvaja delo, ki se veže na vodenje storitve, organizacijo neposrednih izvajalcev storitve, pripravo osebnega načrta, sodelovanje z upravičenci pri izvajanju dogovora o vključitvi v storitev in neposredno podporo v skupnosti na domu uporabnika.

(3) Diplomirani socialni delavec lahko izvaja delo v skupnosti, ki se veže na vodenje storitve, organizacijo neposrednih izvajalcev storitve, pripravo osebnega načrta, sodelovanje z upravičenci pri izvajanju dogovora o vključitvi v storitev in neposredno podporo v skupnosti na domu uporabnika.

(4) Zaposleni na delovnih mestih: oskrbovalka, gospodinja oskrbovalka, gospodinja usklajevalka oskrbe, socialna oskrbovalka, strežnica, varuhinja, varuhinja s specialnimi znanji, delovni inštruktor, animator, skupinski habilitator, individualni habilitator, socialni delavec, socialni gerontolog, psiholog, lahko izvajajo neposredno podporo v skupnosti na domu uporabnika.

(5) Podpore v skupnosti lahko izvajajo tudi vrstniški delavci. Vrstniški delavci so delavci z lastno izkušnjo oviranosti in z izobrazbo, ki se v skladu z zakonom, ki ureja slovensko ogrodje kvalifikacij, uvršča najmanj na 3. raven izobrazbe, in so zaposleni na enem od delovnih mest, naštetih v prejšnjem odstavku tega člena.

(6) V kolikor izvajalec izvaja tudi zdravstvene storitve, te storitve opravljajo osebe, ki so v skladu s predpisi s področja zdravstvene dejavnosti kompetentne za opravljanje storitev zdravstvenega varstva.

(7) Posamezne elemente oziroma sestavine dogovora lahko izvajajo tudi druge osebe, ki so določene v osebnem načrtu, če sklenejo dogovor z uporabnikom in izvajalcem storitve in pod vodstvom strokovnega delavca.

(8) Administrativne, finančno-računovodske, poslovodne storitve in storitve osnovne oskrbe opravljajo osebe, ki so v skladu s predpisi z delovnega področja usposobljene za opravljanje dejavnosti.

(9) Zaposleni, ki izvajajo podporo v skupnosti, opravijo obvezno usposabljanje za opravljanje podpore v skupnosti, ki ga zagotovi izvajalec podpore v skupnosti, iz 54.c člena Zakona o socialnem varstvu.

(10) Za zaposlene pri izvajalcu podpore v skupnosti se uporabljajo določbe kolektivne pogodbe, ki ureja dejavnost zdravstva in socialnega varstva in druge kolektivne pogodbe in predpisi, ki urejajo sistem plač v javnem sektorju.

9. člen (skupnostni tim)

(1) Pri izvajalcih se podpora v skupnosti organizira na način skupnostnih timov. Izvajalec lahko znotraj območja, na katerem deluje, vzpostavi več skupnostnih timov.

(2) Skupnostni tim je tim strokovnjakov s področja socialnega varstva, ki upravičencem na domu zagotavljajo podporo za življenje v skupnosti, skladno s potrebami posameznika, opredeljenimi v osebni načrt. Skupnosti tim lahko vključuje tudi laične in druge delavce.

Skupnostni tim lahko vključuje tudi strokovnjake s področja zdravstvenega varstva, v kolikor izvajalec izvaja tudi zdravstvene storitve. V nasprotnem primeru mora skupnostni tim podpreti uporabnika pri dostopanju do zdravstvenih storitev, ki so na voljo v skupnosti.

(3) Delo skupnostnega tima organizira strokovni delavec.

(4) Skupnostni timi se povezujejo v mrežo z drugimi organizacijami in institucijami, ki delujejo na določenem območju, z namenom zagotavljanja čim bolj celostne in kakovostne podpore v skupnosti za posameznika in z namenom načrtovanja razvoja in zagotavljanja storitev na območju v katerem skupnostni tim deluje.

10. člen (izobraževanje in supervizija)

(1) Sestavni del storitve so tudi supervizijski posveti za izvajalce podpore v skupnosti, osnovno usposabljanje in strokovno izpopolnjevanje.

(2) Vsak član skupnostnega tima opravi obvezno osnovno usposabljanje za opravljanje podpore v skupnosti v obsegu 32 ur in obnovitveno usposabljanje za opravljanje podpore v skupnosti v obsegu 8 ur, najmanj na vsake 3 leta.

(3) Osnovno usposabljanje zajema najmanj naslednje teme:

- osnove deinstitutionalizacije in oskrbe v skupnosti,
- metode izvajanja podpore v skupnosti,
- odkrivanje potreb in ustvarjanje odgovorov v skupnosti,
- okrevanje in vrstniška podpora,
- vključevanje v skupnost
- in zaposlovanje.

(4) Usposabljanje iz prvega odstavka tega člena zagotavlja Inštitut RS za socialno varstvo.

11. člen (dokumentacija)

(1) Izvajalec mora voditi dokumentacijo o osebah, vključenih v storitev podpore v skupnosti, o delu strokovnih delavcev in sodelavcev ter o delu skupnostnega tima.

(2) Dokumentacija o osebah, vključenih v storitev podpore v skupnosti, obsega dogovor o izvajanju storitve, osebni načrt, evidence o izvedenih storitvah ter drugo dokumentacijo.

(3) Dokumentacija o delu strokovnih delavcev in sodelavcev obsega poročila o spremljanju in izvajanju storitve, udeležbe na izobraževanjih, pregled supervizijskih obravnav ter drugo dokumentacijo.

(4) Dokumentacija o delu skupnostnega tima obsega letni načrt, poročila o uresničevanju načrtov, evidence oseb, vključenih v storitev podpore v skupnosti ter drugo dokumentacijo.

(5) Dokumentacija se vodi in hrani v skladu s predpisi o varstvu osebnih podatkov.

12. člen

(zbiranje, obdelava in hramba osebnih podatkov)

(1) Zbiranje, obdelavo in hranjenje osebnih podatkov o upravičencih storitev opravljajo izvajalci v skladu s predpisi s področja varstva osebnih podatkov.

13. člen

(vsebina postopka)

(1) Postopek izvajanja storitve zajema začetno informiranje, izvajanje postopka v zvezi z vključitvijo v storitev, sklenitev in podpis dogovora o izvajanju storitve in pripravo osebnega načrta, revizijo osebnega načrta, izvajanje storitve in njeno prenehanje. Postopek izvajanja storitve zagotovi izvajalec.

(2) Za postopek vključitve in prenehanja izvajanja storitve podpora v skupnosti se uporablja pravilnik, ki ureja postopke vključitve in prenehanja izvajanja storitve podpora v skupnosti.

(3) V vseh procesih postopka sodeluje upravičenec, pri tem pa mu lahko pomagajo njegov zakoniti zastopnik, svojci ali druge ključne osebe iz organizacije, ki zanj skrbijo.

14. člen

(normativ podpore v skupnosti)

(1) Normativ se izračuna na povprečno število upravičencev na mesec in glede na kategorijo oskrbe upravičencev, ki je določena v metodologiji o oblikovanju cene storitve podpora v skupnosti.

(2) Število neposrednih izvajalcev podpore v skupnosti se lahko zmanjša za največ 20 %, če upravičenci ne potrebujejo celotnega obsega socialne oskrbe.

Podpora v skupnosti v drugi družini

15. člen

(opis storitve)

(1) Storitve podpore v skupnosti v drugi družini se izvaja v družini, ki ni sestavljena iz družinskih članov upravičenca, in sicer za upravičence iz prve in tretje točke 4. člena tega pravilnika.

(2) Storitve se izvaja na podlagi pogodbe, ki jo v skladu s 65. členom Zakona o socialnem varstvu sklene oseba, ki izvaja storitev, z izvajalcem podpore v skupnosti iz javne mreže. Šteje se, da ima uporabnik status uporabnika pri izvajalcu podpore v skupnosti, ki sklepa pogodbo s tretjo osebo.

(3) Za pogoje, ki jih mora izpolnjevati oseba, ki izvaja podporo v skupnosti v drugi družini, se za primernost bivalnih pogojev, obveznosti osebe, nadzor in financiranje uporabljajo določbe zakona, ki ureja izvajanje rejniške dejavnosti, pri čemer je tretja oseba upravičena do plačila materialnih stroškov, ki so znižani za 25 % in do plačila dela v osnovnem znesku, v skladu z zakonom, ki ureja izvajanje rejniške dejavnosti.

(4) V primeru sklenjene pogodbe z izvajalcem podpore v skupnosti iz javne mreže zagotovi izvajanje zdravstvenega varstva in zdravstvene nege javni zavod oziroma koncesionar, če zagotavlja zdravstveno varstvo. Če izvajalec podpore v skupnosti zdravstvene varnosti ne zagotavlja, se storitve zdravstvenega varstva in zdravstvene nege zagotovi v sodelovanju z zdravstvenim domom ali izvajalcem s koncesijo na področju zdravstvenega varstva.

III. SOČASNA UPORABA IN ČAS TRAJANJA STORITEV

16. člen (sočasna uporaba storitev)

(1) Glede na naravo socialnih stisk in težav lahko upravičenci uporabljajo več storitev v skladu z zakonodajo, ki ureja socialno varstvo.

IV. KONČNA DOLOČBA

17. člen (začetek veljavnosti)

(1) Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne 1. aprila 2026.